

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 19C/97/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712211692
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agáta Štefaničová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2013:7712211692.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, samosudkyňou Mgr. Agátou Štefaničovou, v právnej veci žalobkyne E. zastúpenej JUDr. Jánom Mikuľákom, advokátom Františkánska 5, 040 01 Košice, proti žalovaným X. I. ..3, bytom P. 071 01 E. 3. E. o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva takto

rozhodol:

I. Konanie **n e p r e r u š u j e** a návrh vo veci samej **z a m i e t a**.

II. Žalovaným v 1.,2.,3., a 4.rade trovy konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa návrhom doručeným súdu 27.7.2012 domáhala proti žalovaným zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Návrh odôvodnila tým, že účastníci konania sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese Sobrance v obci Úbrež, a ktoré sú zapísané na LV č. 360 k.ú. Úbrež ako stavba - rodinný dom zapísaný na parcele registra C č. 74, súpisné číslo 199, zastavané plochy a nádvoria o výmere 888 m² zapísané na parcele registra C č. 74 a záhrady o výmere 645 m² zapísané na parcele registra C č. 75. Hodnota predmetných nehnuteľností bola stanovená dohodou žalobkyne a žalovaných v 1. až 3.rade vo výške 5 000,00 Eur. Žalovaný v 4.rade je predpokladaným podielovým spoluvlastníkom z titulu dedičského oprávnenia po poručiteľovi - spoluvlastníkovi vedenom v Katastri nehnuteľnosti, a to Ing. Jánovi Vysokaiovi nar. 4.3.1961, dátum úmrtia 02.03.1993. V čase úmrtia zapísaného spoluvlastníka bola jeho manželka ako jedna z dvoch dedičov informovaná o existencii vyššie uvedených nehnuteľností a potrebe tieto prejednať v rámci dedičského konania, k čomu však do dnešného dňa nedošlo. Manželka poručiteľa, ktorá je zároveň matkou žalovaného v 4.rade v roku 2011 zomrela. Podľa dostupných informácií iných dedičov ako žalovaného v 4.rade nemá. Žalovaný v 4.rade je predpokladaným dedičom po poručiteľovi v zmysle zákonnej domnienky, keďže poručiteľ závet nezanechal a iní dedičia nie sú známi. Žalovaný v 4.rade je so žalobkyňou v občasnom kontakte a napriek vedomosti o existencii nevysporiadaného spoluvlastníckeho podielu neprejavuje ochotu riešiť vzniknutú situáciu. Žalobkyňa sa domáha zrušenia podielového spoluvlastníctva a prikázania nehnuteľností do jej výlučného spoluvlastníctva.

Žalovaní v 1 až 3.rade s návrhom súhlasili. Žalovaný v 4.rade zásielky súdu nepreberal.

Žalobkyňa pred pojednávaním vytýčenom na 3.4.2013 podaním zo dňa 28.3.2013 žiadala, aby konanie vo veci bolo prerušené. Uviedla, že podľa § 7 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Smrťou táto spôsobilosť zanikne. Podľa ustanovenia § 460 Občianskeho zákonníka, sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa. Subjektívne vlastnícke právo poručiteľa síce jeho smrťou zaniká, avšak v rovnakom rozsahu nastupuje v momente jeho smrť

vlastnícke právo jeho dedičov. V období do smrti poručiteľa až do vyporiadania dedičstva právoplatným rozhodnutím súdu, sú dedičia považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva. Z právnych úkonov týkajúcich sa veci, hodnôt alebo iných majetkových práv patriacich do dedičstva sú oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne jediného dediča treba v takom prípade považovať za vlastníka veci. Uvedený názor vychádza aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR zo 7.8.2011 sp.zn. 21Cdo/855/2000 podľa, ktorého ak poručiteľ zanechal viac dedičov a dedičstvo medzi nimi nebolo vyporiadané ohľadne veci, o ktorú ide v občianskosúdnom konaní vedenou inou osobou a príčinou tohto stavu bola skutočnosť, že v dedičskom konaní nebol tento majetok známy, považujú sa až do vyporiadania dedičstva ohľadne tejto veci všetci dedičia za vlastníkov tejto veci. Napriek tomu, že dedičstvo sa nadobúda v momente smrti poručiteľa, musí dôjsť k prejednaniu dedičstva. Podľa ustanovenia § 175 q ods. 2 O.s.p., súd začne konanie aj bez návrhu, len čo sa dozvie, že niekto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho. Dedičské konanie sa v zásade začína ex offom. V návaznosti na oznámenie súdu príslušného na prejednanie dedičstva ako aj v znení právnej úpravy podáva žalobkyňa podnet na začatie dedičského konania po zomrelom Ing. Jánovi Vysokaiovi, nar. 4.3.1961, zomrelom dňa 02.03.1993 naposledy bytom Jilemnickeho 12, Stúpava z dôvodu existencie len jedného dediča, syna poručiteľa, a to žalovaného v 4.rade a dáva súdu na zváženie postup podľa ustanovenie § 175 q ods. 1 O.s.p.. Z dôvodu, že k dnešnému dňu nedošlo k prejednaniu po poručiteľovi a zároveň v zmysle zákonných predpisov nie je možné, aby bola zomrela osoba účastníkom konania, navrhuje prerušiť konanie vedené na tunajšom súde aspoň do času zistenie okruhu dedičov.

Súd návrhu žalobkyne na prerušenie konania veci 19C/97/2012 nevyhovel, pretože na to nie sú zákonné dôvody.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Z predloženého listu vlastníctva, na ktorom sú ako podieloví spoluvlastníci vedení žalobkyňa a žalovaní v 1.,2., a 3.rade vyplýva, že okrem nich je ako podielový spoluvlastník pod B2 vedený Ing. D. X.X.XXXX. Podľa vyjadrenia účastníkov konania ide o brata žalobkyne a žalovaných v 2.a v 3.rade a o syna žalovanej v 1.rade. Ing. v roku 1993, pričom aj podľa vyjadrenia účastníkov konania aj podľa písomného vyjadrenia príslušného dedičského súdu je preukázané, že po nebohom sa nevedelo a ani v súčasnej dobe nevedie dedičské konanie. Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. pre prerušenie konania predpokladá, že konanie, ktoré má význam pre rozhodnutie vo veci samej je pred príslušným orgánom vedené. V tomto prípade podmienka vedenia konania splnená nie je a súd z toho dôvodu prerušiť konanie nemôže.

Ak by sa občianske súdne konanie začalo s oprávneným podielovým spoluvlastníkom a v priebehu konania by došlo k jeho úmrtiu, súd sa stotožňuje s tvrdením žalobkyne v tom smere, že do konečného rozhodnutia o dedičstve sú predpokladanými vlastníkami veci oprávnení dedičia a v prípade ak existuje iba jeden dedič tak je výlučným vlastníkom veci. Súd však v takýchto prípadoch postupuje podľa ustanovenia § 107 O.s.p., čo nie je prípad prejednávanej veci. Súd poznamenáva, že jeden z podielových spoluvlastníkov bol mŕtvy už pred podaním návrhu a to, že jediným dedičom po poručiteľovi Ing. D.e iba žalovaný v 4.rade nemá ničím preukázané. Ide iba o tvrdenie ostatných účastníkov konania a súd v rámci konania o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva túto otázku ani nemôže definitívne vyriešiť. Kto je a kto nie je dedičom po poručiteľovi je oprávnený vyriešiť iba súd v rámci prebiehajúceho dedičského konania. Ako bolo preukázané vyjadrením účastníkov konania a vyjadrením Okresného súdu Malacky, po nebohom Ing. Jánovi Vysokaiovi neprebíhalo a ani neprebíha dedičské konanie. Podľa názoru súdu nie je vecou súdu v rámci prebiehajúceho občianskeho súdneho konania za účastníkov konania riešiť otázku vecnej pasívnej legitímácie, pretože túto otázku si musí vyriešiť žalobca pri podávaní žalobného návrhu. Žalobkyňa túto svoju povinnosť bez zákonného podkladu preniesla na súd. Za nedôvodnú a rámeč zákona presahujúcu požiadavku považuje súd aj žiadosť žalobkyne, aby súd dal podnet na začatie dedičského konania po nebohom Ing. D. Súd poznamenáva, že predmetom tohto konania je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a iba tomuto predmetu sa súd pri svojej činnosti môže venovať. Zákon nevyklučuje, aby súd takýto podnet podal, avšak podľa názoru súdu ide o konania, v ktorých má súd zo zákona povinnosť poskytnúť ochranu účastníkovi konania,

a v ktorých zo zákona aj sám vykonáva dokazovanie v prospech účastníka. Takýmito konaniami sú konania, ktoré môžu začať aj bez návrhu (§ 81 O.s.p.). Klasickým príkladom je najmä konanie vo veciach starostlivosti o maloletých. Konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je sporovým konaním a začína na návrh. Na účastníkoch konania teda leží dôkazné bremeno i bremeno preukázania vecnej pasívnej legitímácie. Žalobkyňa alebo ostatným podielovým spoluvlastníkom nič nebráni, aby podali podnet na začatie dedičského konania po nebohom Ing. Jánovi Vysokaiovi, pretože na konaní majú právny záujem.

Súd poukazuje aj na to, že prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. je upravené len ako procesná možnosť súdu, nie je to jeho povinnosť, samozrejme po zohľadnení okolností konkrétneho prípadu.

Žalobkyňa a žalovaní v 1., 2., a 3. rade sa pojednávajú konaného dňa 3.4.2013 bez ospravedlnenia nedostavili, preto súd rozhodol bez ich prítomnosti.

Po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav:

Na liste vlastníctva číslo 360 k.ú. Úbrež, sú ako podieloví spoluvlastníci tam zapísaných nehnuteľností vedení: pod B1 Anna Vysokaiová v podiele 4/8, pod B2 Ing. Ján Vysokai v podiele 1/8, pod B3 Vysokai Peter v podiele 1/8, pod B4 Vysokaiová Katarína v podiele 1/8 a pod B5 Oľga Vysokaiová v podiele 1/8.

Z návrhu a vyjadrenia účastníkov konania vyplýva, že podielový spoluvlastník zapísaný pod B2 Ing. Ján Vysokai zomrel v roku 1993. Podľa tvrdenia účastníkov ako jediný dedič prichádza do úvahy žalovaný v 4. rade Martin Vysokai, ako syn poručiteľa.

Zo správy Okresného súdu Malacky vyplýva že po poručiteľovi Ing. Jánovi Vysokaiovi sa nevedelo a nevedie dedičské konanie.

Po vykonanom dokazovaní súd vec právne posúdil takto:

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom. Prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

Po vyhodnotení skutkového a právneho stavu prejednávanej veci súd dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť pre nedostatok vecnej pasívnej legitímácie na strane žalovaných.

Účastníkmi konania o zrušenie a vyporiadanie podielových spoluvlastníkov sú zásadne všetci podieloví spoluvlastníci, pretože predmetom vyporiadania je vždy celá vec patriaca spoluvlastníkom a je potrebné vyriešiť všetky právne vzťahy vyplývajúce z vyporiadania. Z predloženého listu vlastníctva vyplýva, že ako podieloví spoluvlastníci žalovaných nehnuteľností sú vedení žalobkyňa E. žalovaní AF., ktorý podľa vyjadrenia účastníkov zomrel. Žalovaný v 4. rade ako podielový spoluvlastník na liste vlastníctva zapísaný nie je. Skutočnosť, že by mal byť jediným dedičom po Ing. Jánovi Vysokaiovi, a teda aj vlastníkom podielu, ktorý patril poručiteľovi, žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala. Túto skutočnosť by preukazovalo okrem zápisu na liste vlastníctva iba právoplatné rozhodnutie súdu o tom, že žalovaný v 4. rade podiel poručiteľa zdedil. Pred právoplatným ukončením dedičského konania súd nemôže rozhodnúť o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, pretože nie je známy okruh dedičov, nie je známe, kto spoluvlastnícky podiel nadobudol, či ho nadobudol celý, či na strane potencionálneho dediča neprichádza do úvahy dedičská nespôsobilosť, či nedošlo k vydedeniu,

či existujú závetní dedičia alebo či nenastali iné právne skutočnosti majúce vplyv na dedenie po poručiťovi. Ing. D. nebol účastníkom konania a počas konania neustratil spôsobilosť byť účastníkom konania, preto neprichádza do úvahy postup súdu podľa ustanovenia § 107 O.s.p., to znamená pokračovanie s dedičmi účastníka, resp. prerušenie konania do ukončenia dedičského konania. Keďže po O. sa dedičské konanie nevedie, súd nemôže prerušiť konanie ani podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p.

O trovách konania súd rozhodol tak, že ich náhradu žalovaným nepriznal, pretože si ich v lehote 3 dní od vyhlásenia rozsudku nevyčísľili (§151 ods. 1,2 O.s.p.).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

Ak povinnosť uložená v tomto rozhodnutí nebude splnená, môže sa oprávnená osoba svojho nároku domáhať návrhom na vykonanie exekúcie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť:

- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,
- v akom rozsahu sa napáda,
- v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny
- a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., to znamená, že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

§ 42 ods. 3 O.s.p.

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné:

- ktorému súdu je určené
- kto ho robí
- ktorej veci sa týka
- čo sa podaním sleduje
- musí byť podpísané a datované

Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (položka 21 Sazdobníka súdnych poplatkov)